

Γεννήσεις στην Κύπρο από το 1974 μέχρι το 2023

Νεόφυτος Αριστοδήμου, Μιχάλης Μιχαηλίδης

Σεπτέμβριος 2025

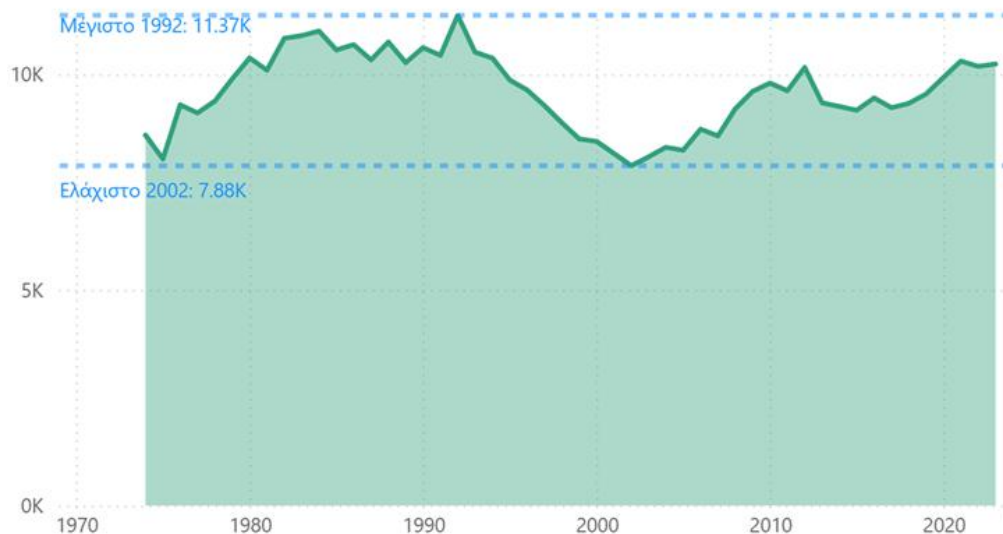
1. Περίληψη

- Οι γεννήσεις στην Κύπρο από το 1974-2023 κυμαίνονται μεταξύ των 7,8-11,4 χιλ. Το 2023 είχαμε 10,2 χιλ. γεννήσεις.
- Στο διάστημα παρατήρησης ο αριθμός γεννήσεων ανά 100 χιλ. πληθυσμού μειώνεται από το υψηλό των 2081 το 1982 σε λίγο πάνω από 1000 για όλα τα έτη μετά το 2002.
- Κατά την ίδια περίοδο ο πληθυσμός της Κύπρου αυξάνεται κατά 85% στις 966 χιλ. Εκτός από τις γεννήσεις, ο πληθυσμός αυξάνεται και μέσα από την καθαρή μετανάστευση.
- Διαχρονικά τα νεογέννητα αγόρια είναι περισσότερα από τα κορίτσια. Σε μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες, η αναλογία αυτή σταδιακά αντιστρέφεται με τις γυναίκες να αποτελούν την πλειονότητα.
- Το ποσοστό των γονέων που ήταν σε γάμο κατά τη γέννηση ενός παιδιού πλησίαζε το 100% κατά την αρχή της περιόδου, ακολουθεί όμως καθοδική πορεία και τώρα βρίσκεται στο 79%.
- Σταθερή αύξηση παρουσιάζει η μέση ηλικία μητέρας κατά τη γέννηση του πρώτου παιδιού από τα 24 στα 30 χρόνια περίπου. Κατά τη γέννηση παιδιού ανεξαρτήτως σειράς, η αύξηση στη μέση ηλικία μητέρας είναι από 26 σε 31 έτη.
- Την τελευταία δεκαετία, από τις γυναίκες που αποκτούν παιδιά, παρατηρούμε ότι 8 στις 10 και άνω, αποκτούν μέχρι 2 παιδιά.
- Η υπηκοότητα της μητέρας είναι συνήθως κυπριακή, παρόλο που παρατηρούμε τάσεις μείωσης 64% το 2023 έναντι 72% το 2013.
- Το προσδόκιμο κατά τη γέννηση αυξάνεται και για τα δύο φύλα και το 2023 υπολογίστηκε σε 86 έτη για τις γυναίκες και 81 για τους άντρες. Η διαφορά μεταξύ των δύο φύλων παραμένει σταθερή στα 5 έτη.

10241

παιδιά γεννήθηκαν στην Κύπρο το 2023

Αριθμός γεννήσεων ανά έτος 1974 - 2023

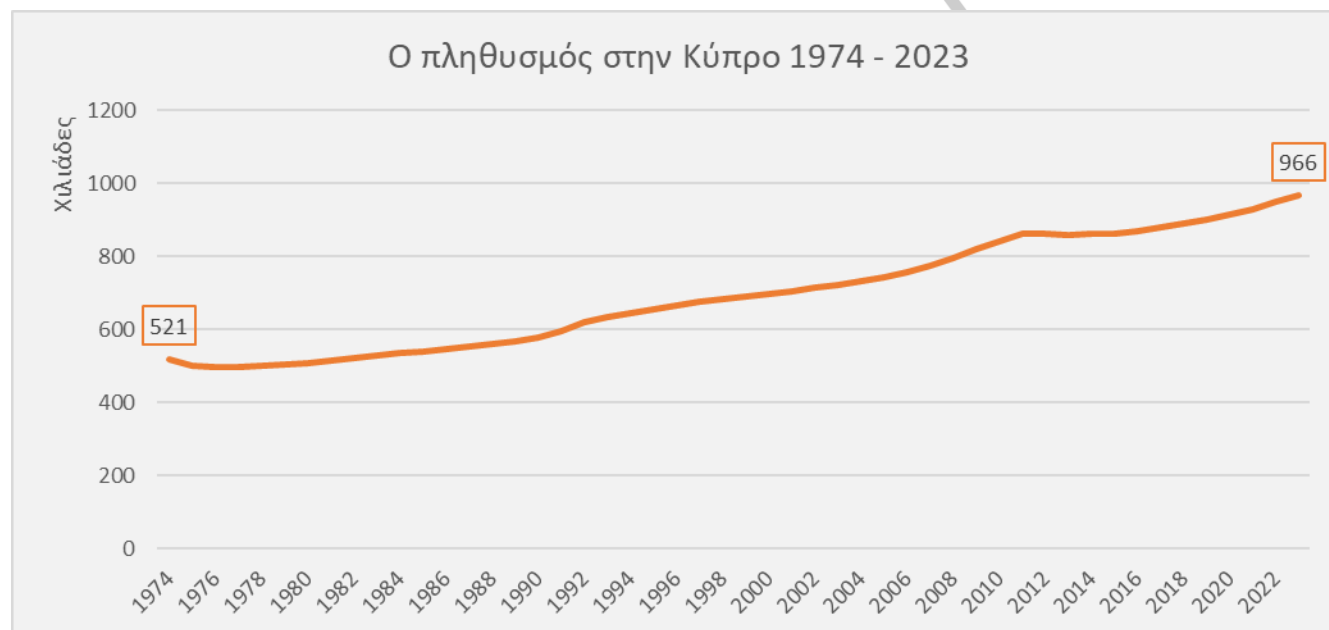
Αριθμός γεννήσεων ανά 100 χιλ. κατοίκους

- Την περίοδο 1974-2023 οι γεννήσεις κυμαίνονται μεταξύ λίγο πάνω από 7,8 χιλ. (2002) και 11,4 χιλ. (το 1992) ανά έτος.
- Μεταξύ 1980-1994 οι γεννήσεις σταθεροποιήθηκαν άνω των 10 χιλ. ανά έτος.
- Μετά το 1995 και μέχρι το 2020 όλες οι χρονιές με εξαίρεση το 2012, παρουσίασαν χαμηλότερα των 10 χιλ.
- Από το 2021 και μετά, καταγράφονται εκ νέου άνω των 10 χιλ.
- Έχοντας υπόψη ότι ο de jure πληθυσμός της Κύπρου μεταξύ των ετών 1974 και 2023 ουσιαστικά διπλασιάστηκε.

966 χιλ.

ήταν ο de jure¹ πληθυσμός της Κύπρου το 2023

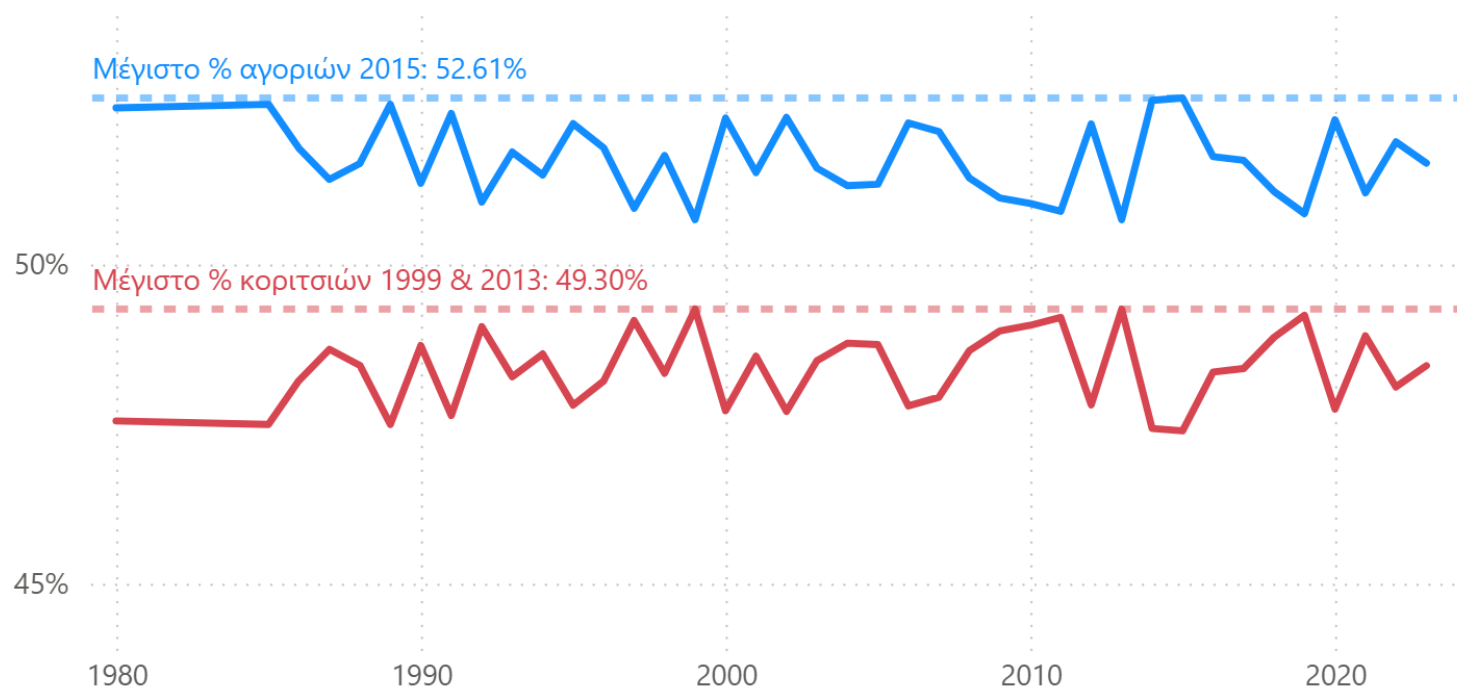

- Ο de jure πληθυσμός της Κύπρου μεταξύ των ετών 1974 και 2023 αυξήθηκε κατά 85%.
- Παρά την σημαντική αύξηση του πληθυσμού, οι γεννήσεις παραμένουν μεταξύ ~8-11 χιλ.
- Τα δύο πιο πάνω στοιχεία εξηγούν τη σημαντική μείωση των γεννήσεων ανά 100 χιλ. πληθυσμού από γύρω στις 2000 ετησίως στις αρχές της δεκαετίας του 1980 σε λίγο άνω των 1000 από το 2000 μέχρι και το 2023.

¹ Με βάση την ΕΕ, ως de jure πληθυσμός ορίζεται ως «Έννοια σύμφωνα με την οποία τα άτομα (ή τα δημογραφικά γεγονότα) καταγράφονται (ή αποδίδονται) στη γεωγραφική περιοχή βάσει του τόπου κατοικίας.» https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/de-jure-population_en

Αναλογία φύλου ανά έτος

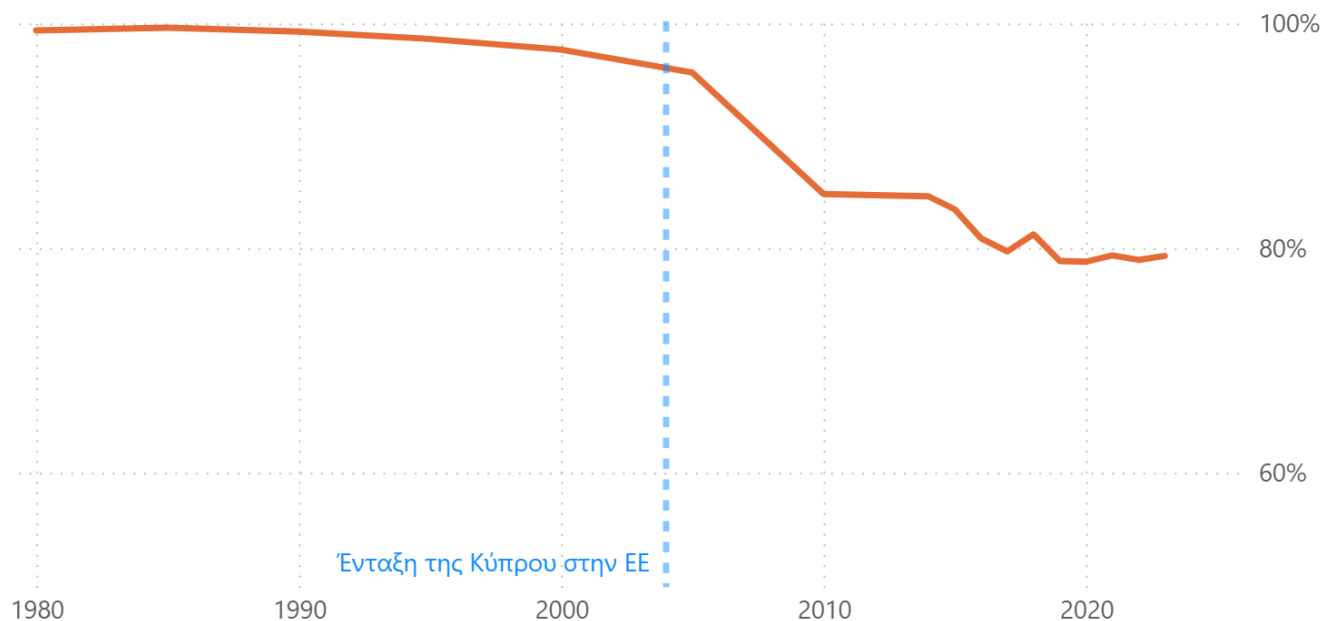
● Αγόρια ● Κορίτσια

- Παρότι οι γεννήσεις καταγράφονται από το 1974 και μετά, τα στοιχεία για το φύλο των παιδιών ξεκινούν από το 1980.
- Το ποσοστό των γεννήσεων αγοριών είναι ψηλότερο από αυτό των κοριτσιών σε όλο το διάστημα παρατήρησης.
- Το ποσοστό κυμαίνεται από 50,7% (1999 και 2013) έως και 52,6% (2015).

79% των παιδιών γεννούνται εντός γάμου² το 2023.

% Γεννήσεων σε γάμο

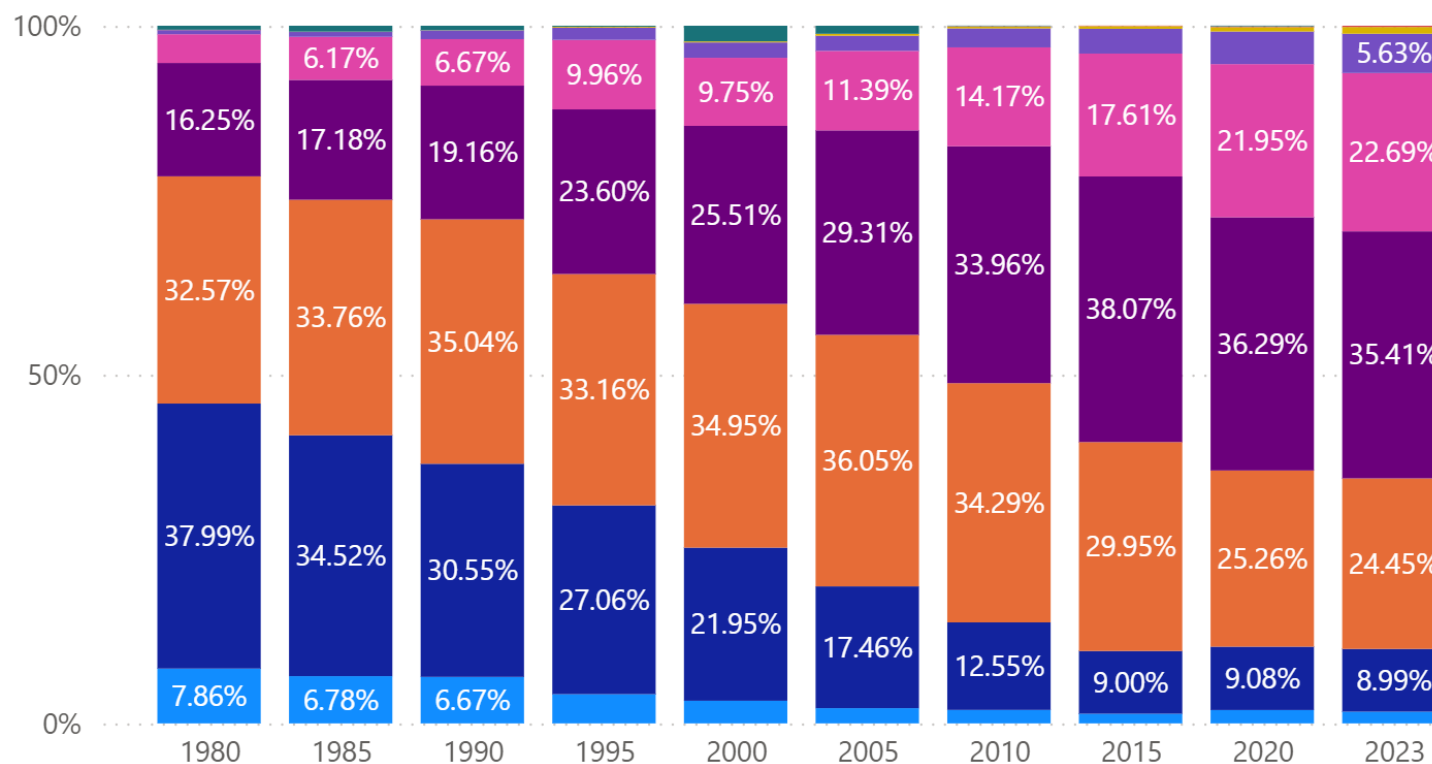

- Η οικογενειακή κατάσταση των γονέων περιλαμβάνει τις επιλογές έγγαμος ή μη έγγαμος κατά τη στιγμή της γέννησης του παιδιού.
- Κατά την περίοδο αναφοράς (1980-2023), η οικογενειακή κατάσταση των γονέων κατά τη γέννηση ενός παιδιού, μεταβάλλεται σημαντικά.
- Κατά το πρώτο μισό της περιόδου (1980-2000) σχεδόν το σύνολο των παιδιών γεννιούνται από γονείς που είναι έγγαμοι (97% και άνω).
- Αντίθετα μετά το 2000 και ιδιαίτερα μεταξύ των ετών 2005 και 2010, το αντίστοιχο ποσοστό μειώνεται σημαντικά.
- Από το 2017 μέχρι και το 2019, το ποσοστό σταθεροποιείται λίγο χαμηλότερα του 80%.

² Είτε με θρησκευτικό είτε με πολιτικό γάμο

Γεννήσεις κατά ηλικία μητέρας

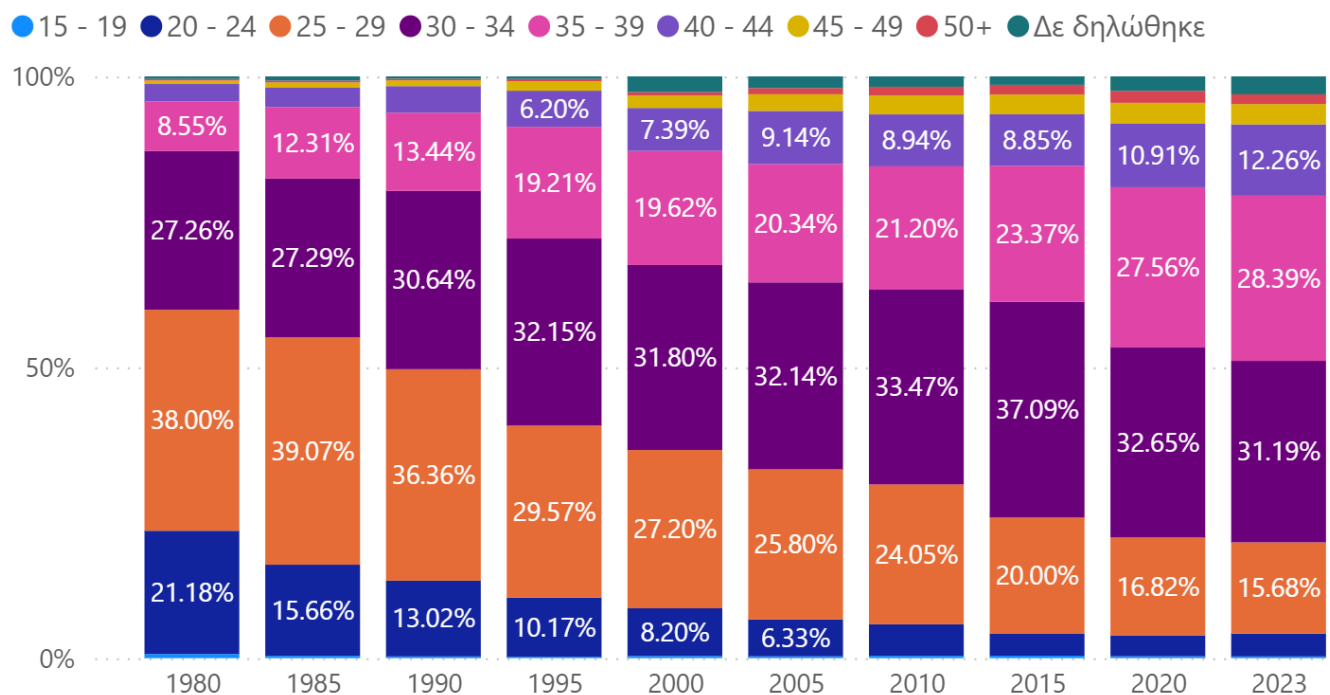
15 - 19 20 - 24 25 - 29 30 - 34 35 - 39 40 - 44 45 - 49 50+ Δε δηλώθηκε

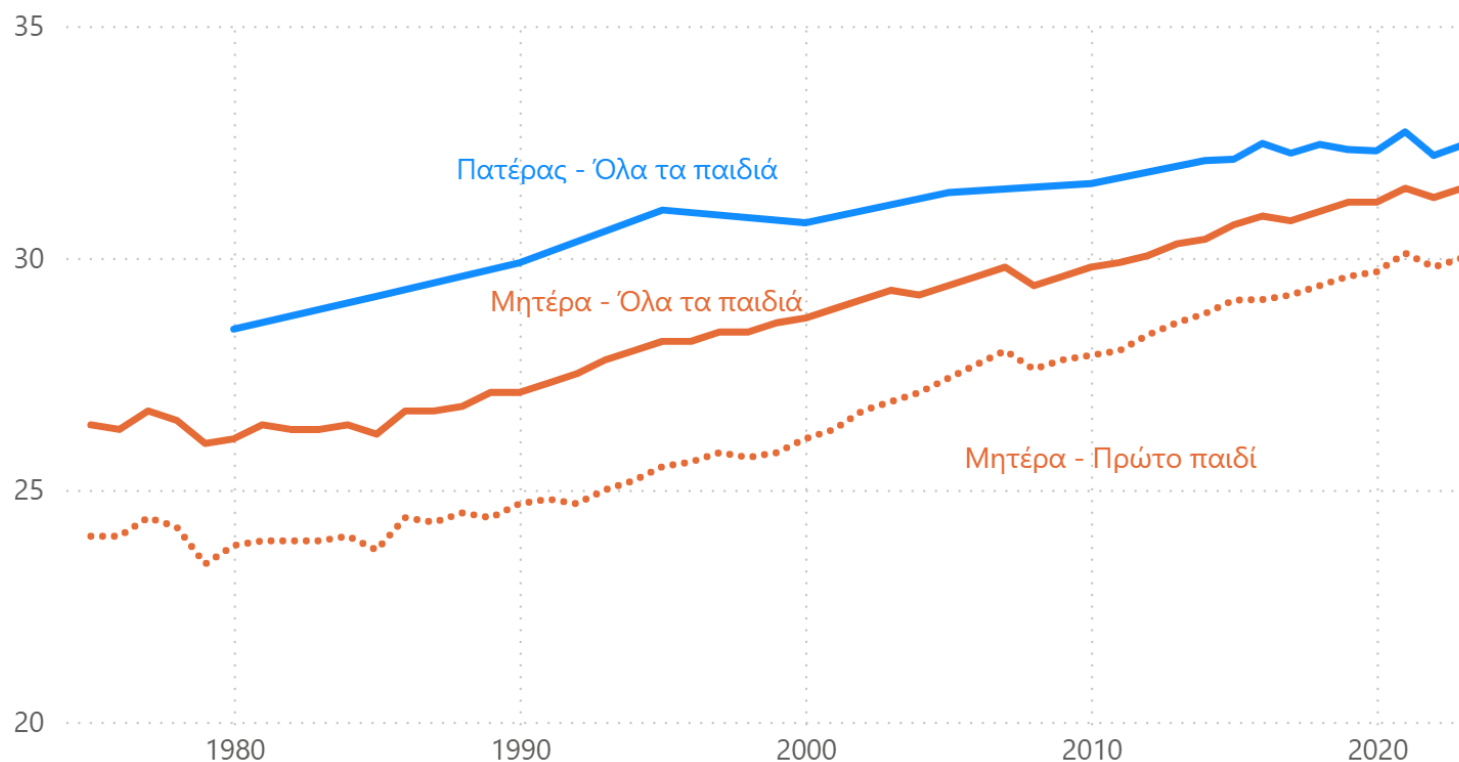
- Κατά τη δεκαετία του 1980, σε περίπου 71% των γεννήσεων, οι μητέρες ανήκαν στις ηλικιακές ομάδες 20-29, ενώ το 23% στις ηλικίες 30-39.
- Τα ποσοστά μεταβλήθηκαν σημαντικά τα επόμενα χρόνια, και σήμερα τα ποσοστά έχουν ουσιαστικά αντιστραφεί. Το 2023 οι γεννήσεις από μητέρες ηλικίας 20-29 αποτελούν μόλις το 33% σε μέσο όρο (πτώση κατά 53% σε σχέση με το 1980), ενώ οι γεννήσεις από μητέρες ηλικίας 30-39 αυξάνονται σε 56% κατά μέσο όρο (αύξηση κατά 152% σε σχέση με το 1980).
- Αξίζει να σημειωθεί πως τη δεκαετία του 1980 υπήρχε ένας αριθμός μητέρων που αποκτούσαν παιδιά κάτω των 20 ετών και οποίος αντιστοιχούσε σε περίπου 7-8% του συνόλου των γεννήσεων. Αυτή η ομάδα κατά το 2023 έχει μειωθεί σε λιγότερο του 2%, ενώ αντίθετα παρατηρείται αυξανόμενος αριθμός γεννήσεων από γυναίκες 40 ετών και άνω που ανέρχεται σε 7% (από μικρότερο του 1% το 1980).

- Διαχρονικά οι άντρες κατά μέσο όρο αποκτούν παιδιά σε μεγαλύτερη ηλικία από τις γυναίκες. Στην πρώτη δεκαετία της περιόδου αναφοράς (1980), περίπου το 65% των ανδρών που απέκτησαν παιδί άνηκε στις ηλικιακές ομάδες 25-34 ετών.
- Όπως συμβαίνει και με τις γυναίκες, με την πάροδο του χρόνου ανεβαίνει η μέση ηλικία στην οποία οι άντρες αποκτούν παιδιά. Το 2023, μόλις το 47% απόκτησε παιδί είχε ηλικία 25-34.
- Το 2023 οι ηλικίες 35-44 πλέον αντιστοιχούν στο 41% από 12% το 1980.
- Οι κάτω των 20 ετών ανέρχονται το 2023 σε μόλις 4% (από 22% το 1980).
- Αντίθετα το ποσοστό των παιδιών που γεννιούνται με πατέρα ηλικίας 45 ετών και άνω αυξάνονται σταδιακά από 4% το 1980 σε περίπου 8% το 2023.

Γεννήσεις κατά ηλικία πατέρα

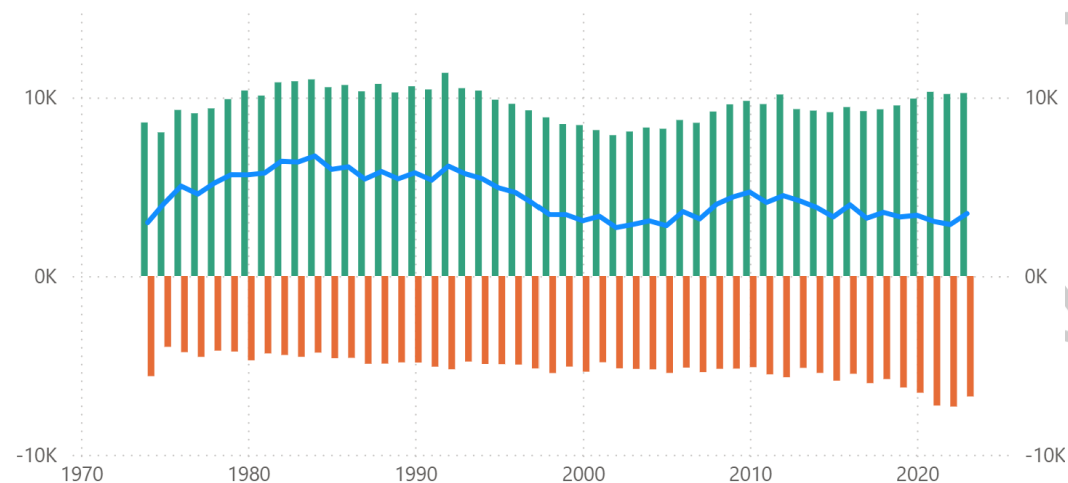
Μέση ηλικία γονέων κατά τη γέννηση

- Για την περίοδο 1975 – 2023 η μέση ηλικία της μητέρας κατά τη γέννηση του πρώτου της παιδιού αυξήθηκε από τα 24 στα 30 έτη. Αντίστοιχη πορεία παρατηρείται και στη μέση ηλικία της μητέρας για όλα τα παιδιά από 26,4 σε 31,5 έτη.
- Για τους άντρες δεν βρήκαμε δημοσιευμένα αναλυτικά στοιχεία. Παρόλα αυτά χρησιμοποιήσαμε για σκοπούς σύγκρισης τους σταθμισμένους μέσους όρους των ηλικιών των πατέρων κατά τη γέννηση για όλα τα παιδιά. Κατά την περίοδο 1980-2010 τα στοιχεία παρουσιάζονται ανά πενταετία, ενώ από το 2014 και μετά ανά έτος. Με βάση τον πιο πάνω υπολογισμό, η μέση ηλικία επίσης αυξάνεται από 28,5 έτη το 1980 σε 32,4 το 2023.
- Η διαφορά μεταξύ των γονέων (όλα τα παιδιά), δεν ξεπερνά τα τρία έτη (η μεγαλύτερη διαφορά καταγράφηκε το 1985). Από το 2010 και μετά η διαφορά περιορίζεται σε κάτω των δύο ετών, ενώ το 2023 ήταν η πρώτη χρονιά που η διαφορά είναι μικρότερη του ενός έτους.

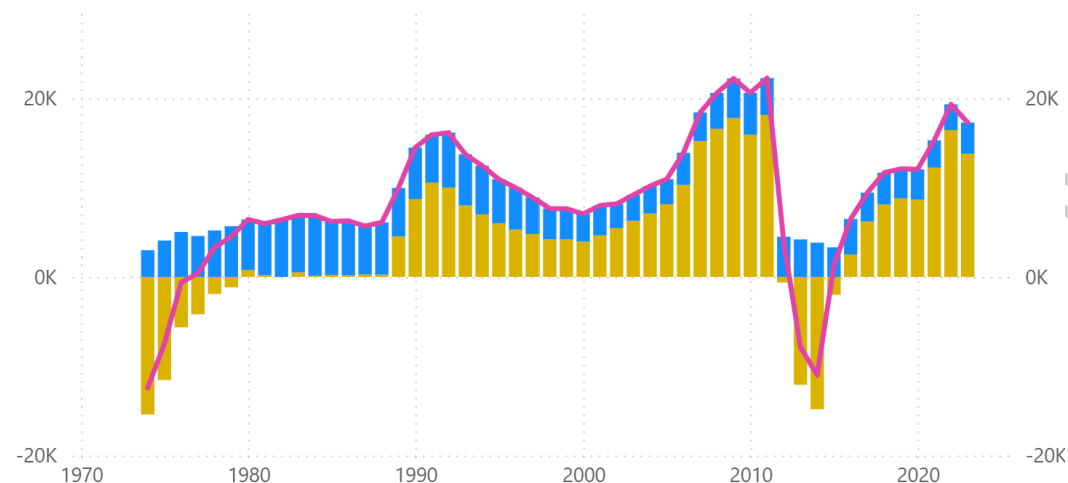
Πληθυσμός- Φυσικό ισοζύγιο

● Γεννήσεις ● Θάνατοι ● Φυσικό Ισοζύγιο

Μεταβολή του πληθυσμού

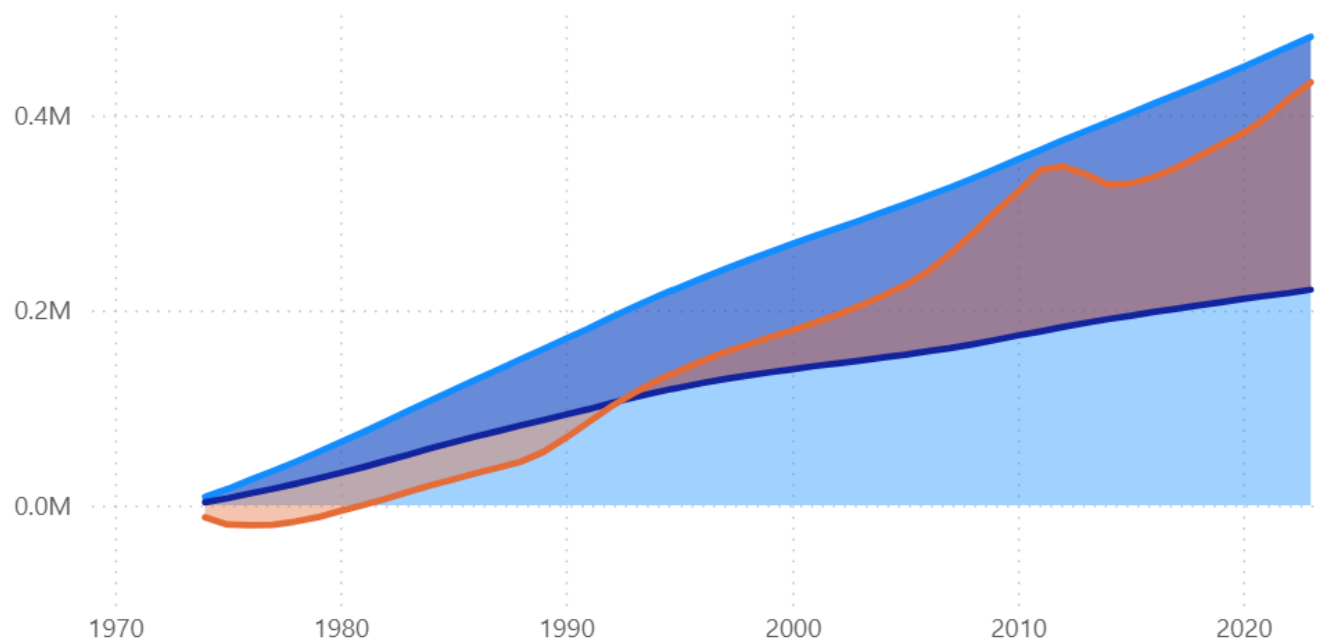
● Καθαρή μετανάστευση ● Φυσική αύξηση ● Συνολική μεταβολή του πληθυσμού

- Το φυσικό ισοζύγιο (δηλαδή η διαφορά μεταξύ γεννήσεων και θανάτων ανά έτος) είναι διαχρονικά θετικό.
- Το 1984 καταγράφηκε το μέγιστο με 6,7 χιλ. ενώ το από το 2015 και μετά καταγράφονται ετησίως περίπου 3 χιλ. περισσότερες γεννήσεις παρά θάνατοι.
- Ο συνολικός πληθυσμός επηρεάζεται εκτός από το φυσικό ισοζύγιο και από την καθαρή μετανάστευση, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ εισροών και εκροών πληθυσμού από την Κύπρο. Με εξαίρεση τα έτη μετά το 1974 και τα έτη της οικονομικής κρίσης ο πληθυσμός της Κύπρου αυξάνεται.

Αθροιστικές γεννήσεις και άλλες πληθυσμιακές παράμετροι 1974-2023

● Γεννήσεις ● Θάνατοι ● Καθαρή μετανάστευση

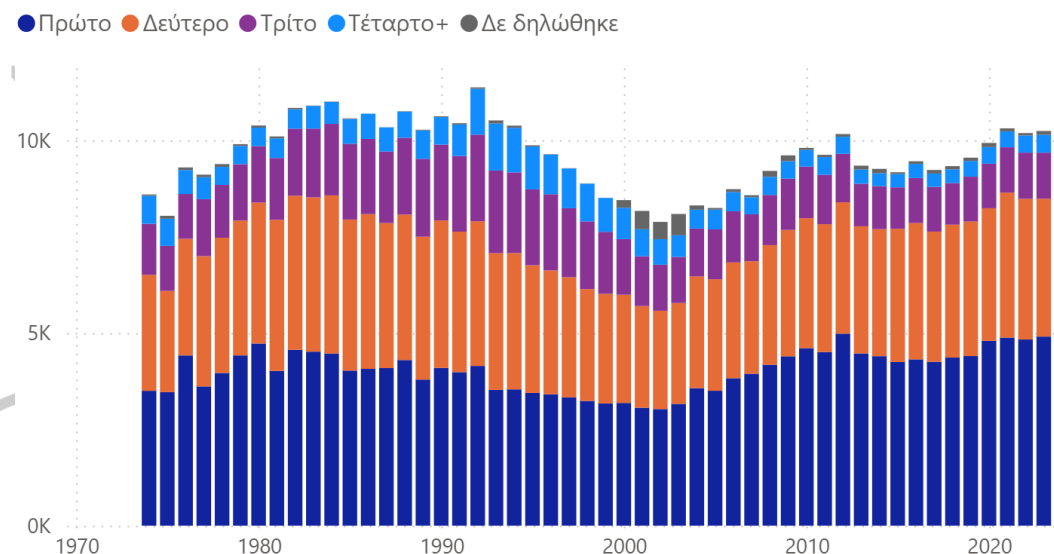
- Η καθαρή αύξηση του πληθυσμού μεταξύ του 1974 και του 2023 υπολογίζεται σε 434 χιλ.²
- Κατά το ίδιο διάστημα, η διαφορά μεταξύ γεννήσεων και θανάτων ανήλθε σε περίπου 221 χιλ.
- Η καθαρή μετανάστευση³ συνείσφερε στην αύξηση του πληθυσμού 213 χιλ.
- Η αύξηση του πληθυσμού είναι συνεχής με εξαίρεση τα έτη 1974-80, συνέπεια της τουρκικής εισβολής και 2013-17, λόγω της οικονομικής κρίσης.
- Εκτιμούμε ότι μέρος της μείωσης του πληθυσμού κατά την οικονομική κρίση αφορά σε μετανάστες που είχαν έρθει στην Κύπρο και αποχώρησαν λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας.

³ Ο αριθμός δεν συμπίπτει με τα δημοσιευμένα νούμερα de jure πληθυσμού που δημοσιεύει επίσης η Στατιστική Υπηρεσία, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά 446 χιλ. Χρησιμοποιούμε τα στοιχεία όπως τα δημοσιεύει η Στατιστική Υπηρεσία.

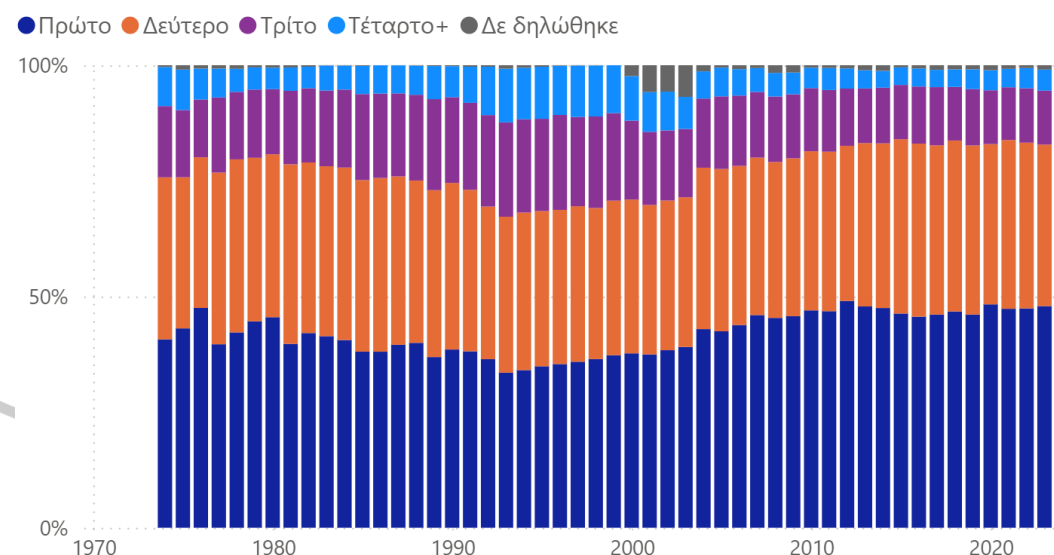
³ Όταν η καθαρή μετανάστευση έχει θετικό πρόσημο, σημαίνει ότι οι άνθρωποι που έρχονται στην Κύπρο σε σχέση με αυτούς που φεύγουν είναι περισσότεροι, ανεξαρτήτως εθνικότητας.

- Όπως έχουμε ήδη δει σε προηγούμενο γράφημα παρά τον σχετικά σταθερό αριθμό γεννήσεων, οι γεννήσεις ανά 100 χιλιάδες πληθυσμού μειώνονται στο μισό κατά τις τελευταίες δεκαετίες.
- Διαχρονικά, όσες γυναίκες αποφασίσουν να γίνουν μητέρες, στη μεγάλη τους πλειονότητα αποκτούν μέχρι 2 παιδιά. Παρότι υπάρχει διακύμανση μεταξύ των διαφόρων ετών σε ότι αφορά το σύνολο των γεννήσεων, είναι σημαντικό να παρατηρήσουμε ότι σε όλη τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου, μεταξύ 67-83% των γεννήσεων αφορούν στο πρώτο ή στο δεύτερο παιδί μιας μητέρας. Την τελευταία δεκαετία μάλιστα το ποσοστό φαίνεται να σταθεροποιείται σε άνω του 80%.
- Πριν την ανάλυση των στοιχείων αναμέναμε πως σε παλαιότερες δεκαετίες θα παρατηρούσαμε πιο πολλά παιδιά ανά μητέρα, κάτι που δεν επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία.
- Τα στοιχεία δείχνουν εν μέρει και τη διαχρονική αναποτελεσματικότητα των κρατικών πολιτικών όσο αφορά στην παροχή κίνητρων για την απόκτηση τριών ή περισσότερων παιδιών. Οι πολίτες δεν φαίνεται να θεωρούν αρκετά τα κίνητρα για να αποκτήσουν περισσότερα παιδιά. Αυτό παρατηρείται στη διάρκεια της περιόδου μελέτης και όχι μόνο π.χ. την τελευταία δεκαετία.

Μητέρα - Αριθμός γεννήσεων κατά σειρά γέννησης παιδιού ανά έτος

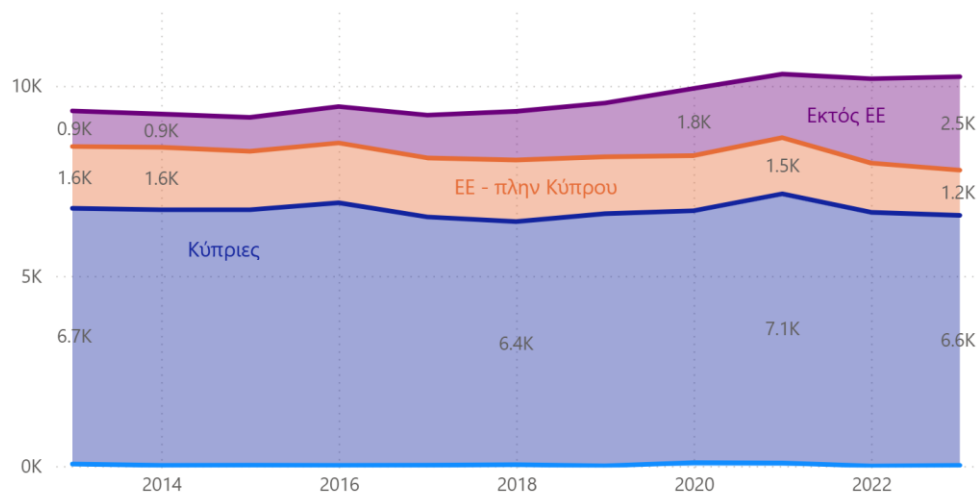

Μητέρα - Ποσοστό γεννήσεων κατά σειρά γέννησης παιδιού ανά έτος

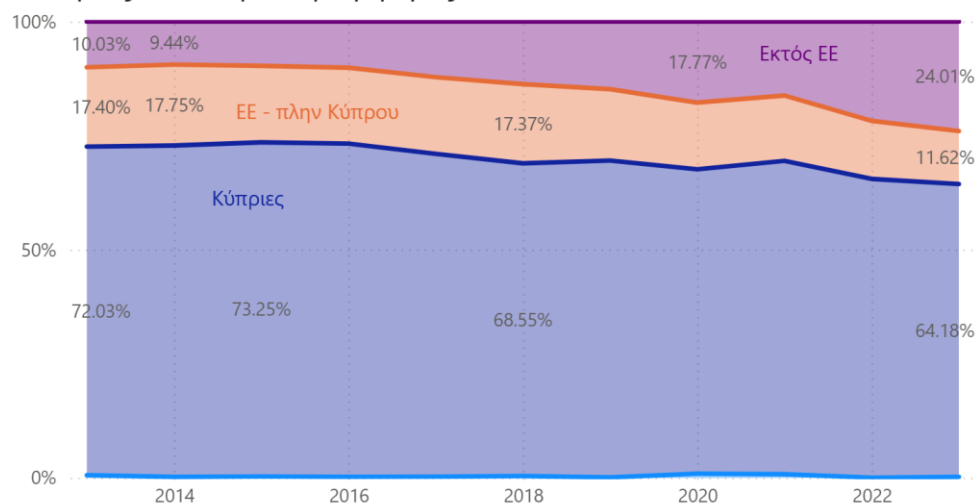

64% των παιδιών που γεννήθηκαν το 2023 έχουν Κύπρια μητέρα

Γεννήσεις ανά υπηκοότητα μητέρας

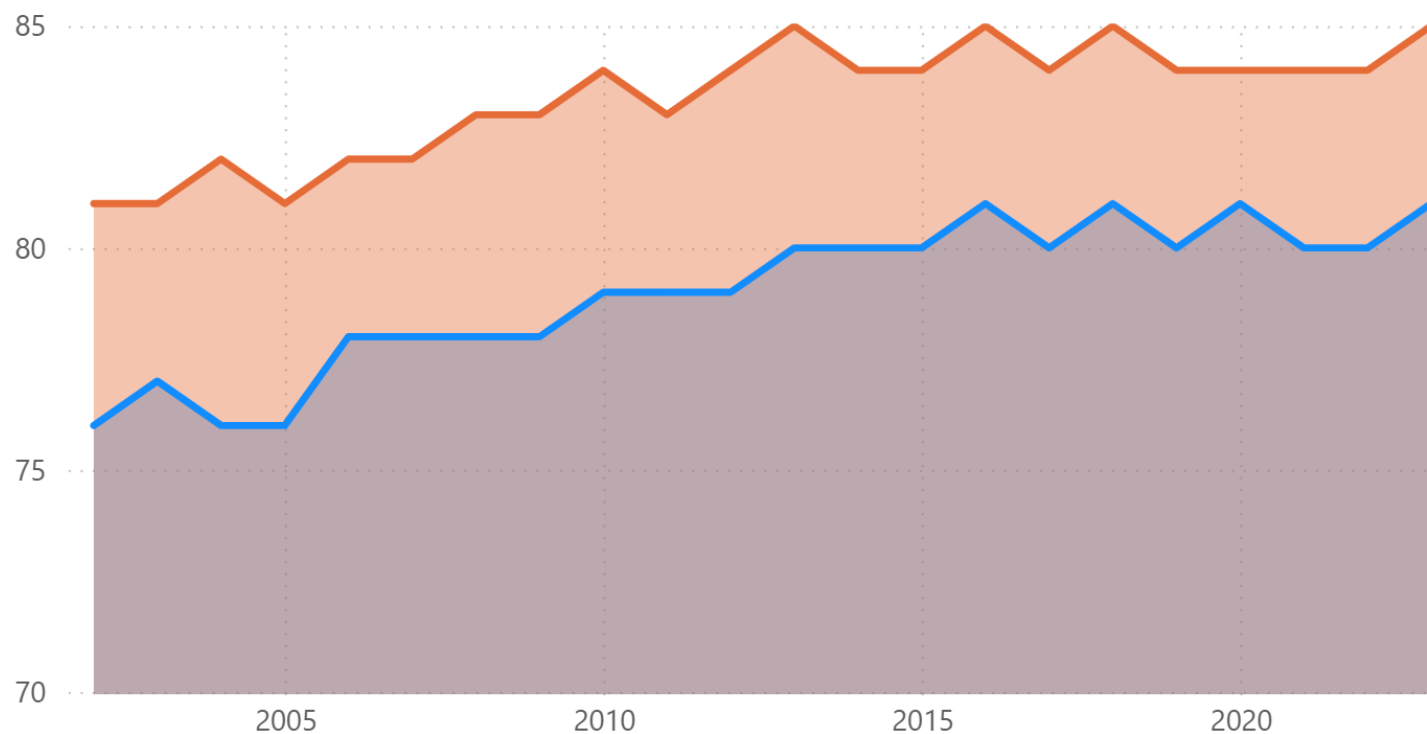
Γεννήσεις ανά υπηκοότητα μητέρας

- Στο διάστημα 2013-2023, οι γεννήσεις με βάση την υπηκοότητα της μητέρας μεταβάλλονται σημαντικά.
- Το 2013, 72% των γεννήσεων αφορούσαν σε Κύπριες μητέρες. Το 2023 ο αριθμός μειώθηκε στις ελαφρώς στο 64%
- Οι γεννήσεις από μητέρες με υπηκοότητα εκτός ΕΕ υπερδιπλασιάζονται από 10% το 2013 σε 24% το 2023.
- Τέλος οι γεννήσεις από μητέρες με υπηκοότητα εντός ΕΕ, πλην Κύπρου μειώνονται από 17% σε 12%.

Προσδόκιμο στη γέννηση

● Άντρες ● Γυναίκες

- Η προσδόκιμη ηλικία από το 2002 μέχρι και το 2023 σημειώνει σημαντική αύξηση από 81 έτη στα 86 για τις γυναίκες και από τα 76 στα 81 για τους άντρες.
- Η διαφορά μεταξύ των δύο φύλων παραμένει σταθερή σε 5 χρόνια.

Όροι και πηγές:

1. Στοιχεία αντλήθηκαν από την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία (<https://www.cystat.gov.cy/el/default>). Ευχαριστούμε τους αρμόδιους λειτουργούς για την υποστήριξη και επεξηγήσεις όπου χρειάστηκε.
2. Η περίοδος που καλύπτει η μελέτη αφορά στα έτη 1974 – 2023, εκτός όπου αναφέρεται κάτι διαφορετικό.
3. Χρησιμοποιούμε τους ορισμούς της Στατιστικής Υπηρεσίας όπως αυτοί δημοσιεύονται, ειδικά σε ότι αφορά τα φύλα (άντρες – γυναίκες στη γέννηση) και τους γάμους (ο ορισμός περιλαμβάνει τόσο τους θρησκευτικούς όσο και τους πολιτικούς)
4. Με βάση την ΕΕ, ως de jure πληθυσμός ορίζεται ως «Έννοια σύμφωνα με την οποία τα άτομα (ή τα δημογραφικά γεγονότα) καταγράφονται (ή αποδίδονται) στη γεωγραφική περιοχή βάσει του τόπου κατοικίας.» https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/de-jure-population_en
5. Τα στοιχεία αφορούν πάντα τις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.